

نقشه گروه توسعه دریا - بررسی‌های «اقتصاد سرآمد» نشان می‌دهد سواحل مکران در حال ورود به مرحله‌ای تازه از بازتعریف حکمرانی اقتصادی است؛ مرحله‌ای که در آن مفهوم مالکیت زمین، نقش دولت و شیوه مداخله بخش عمومی در اقتصاد، هم‌زمان در حال تغییر است. در این الگو، فروش زمین به‌طور کامل از دستور کار توسعه حذف شده و جای آن را واگذاری‌های بلندمدت ۵۰ تا ۶۰ ساله گرفته است. این تغییر، تنها یک تصمیم اجرایی نیست، بلکه نشانه‌ای از تلاش برای بازطراحی ساختار توسعه در یکی از مهم‌ترین پهنه‌های ژئوآقتصادی ایران محسوب می‌شود؛ پهنه‌ای که هم ظرفیت تبدیل شدن به هاب لجستیکی منطقه را دارد و هم می‌تواند به آزمایشگاه مدل جدید حکمرانی اقتصادی بدل شود.

مکران؛ تغییر بنیادین در منطق مالکیت زمین بر اساس اظهارات علی‌ابوالفضل زاده، نماینده ویژه رئیس‌جمهور در هماهنگی اجرای سیاست‌های کلی توسعه دریا محور، در طرح‌های توسعه مکران اساساً فروش زمین پیش‌بینی نشده است. او تصریح می‌کند که واگذاری اراضی تنها در قالب اجاره‌های بلندمدت ۵۰ تا ۶۰ ساله انجام خواهد شد؛ مدلی که هدف آن ایجاد ثبات برای سرمایه‌گذار و جلوگیری از خروج زمین از چرخه توسعه تعریف شده است. از نگاه تحلیل «اقتصاد سرآمد»، این تغییر رویکرد را باید گذار از اقتصاد «مالکیت‌محور» به اقتصاد «بهره‌برداری‌محور» دانست؛ جایی که زمین نه دارایی قابل خرید و فروش، بلکه ابزار تولید بلندمدت تلقی می‌شود. در چنین ساختاری، سرمایه‌گذار به جای خرید زمین، ححق بهره‌برداری پایدار دریافت می‌کند و دولت نیز نقش خود را از مالک مستقیم به تنظیم‌گر توسعه تغییر می‌دهد.

نقش دولت؛ از باز یگر مستقیم تا تسهیل‌گر توسعه عبدالعلی‌زاده در بخش دیگری از اظهارات خود بر یک تغییر کلیدی تأکید دارد: دولت نباید باز یگر اصلی اقتصاد باشد. به گفته او، توسعه زمانی محقق می‌شود که دولت نقش تسهیل‌گر داشته باشد و از مداخله مستقیم در فعالیت‌های اقتصادی پرهیز کند.

وی در عین حال تأکید می‌کند که دولت به دلیل در اختیار داشتن بخش مهمی از منابع کشور، می‌تواند بستر رشد بخش خصوصی را فراهم کند. اما هر گون مداخله غیر ضروری به ترمز توسعه تبدیل خواهد شد. بررسی‌های «اقتصاد سرآمد» نشان می‌دهد این نگاه، در امتداد تجربه بسیاری از اقتصادهای در حال توسعه قرار دارد که در آن‌ها دولت از تولیدکننده به سیاست‌گذار و تنظیم‌گر تغییر نقش داده است.

ابعاد سرزمینی مکران: ۹۱ هزار کیلومتر مربع ظرفیت توسعه

بر اساس اظهارات رسمی، محدوده نهایی توسعه مکران حدود ۹۱ هزار کیلومتر مربع تعیین شده است؛ هر چند در مراحل اولیه، محدوده‌ای تا ۱۱۰ هزار کیلومتر مربع نیز مورد بررسی قرار گرفته بود.

در این چارچوب، دست‌کم یک سوم این پهنه می‌تواند به فعالیت‌های کشت و صنعت، مزارع بزرگ کشاورزی و صنایع وابسته اختصاص یابد. هدف اصلی، ایجاد زنجیره ارزش در همان منطقه و جلوگیری از خام‌فروشی است. از منظر تحلیل «اقتصاد سرآمد»، این مدل در صورت اجرا می‌تواند مکران را از یک منطقه ساحلی کم‌توسعه یافته به یک قطب تولید و فرآوری منطقه‌ای تبدیل کند؛ به‌ویژه اگر صنایع تکمیلی در همان بستر شکل بگیرند.

تحلیل «سرآمد» از تغییر الگودر سواحل مکران؛

مکران در نقطه چرخش حکمرانی توسعه و آزمون جدید

زمین در مکران فروشی نیست! واگذاری با اجاره ۵۰ تا ۶۰ ساله

ظرفیت لجستیکی ۱.۵ میلیارد تن؛ پروژه‌های در مقیاس جهانی

یکی از مهم‌ترین بخش‌های طرح توسعه مکران، هدف‌گذاری ظرفیت جابه‌جایی حدود ۱.۵ میلیارد تن کالا در سال است. از این میزان، حدود یک‌سوم به کالاهای نفتی و پتروشیمی اختصاص دارد و بخشی نیز در منطقه جاسک در حال شکل‌گیری است. باقی‌مانده این ظرفیت باید از طریق توسعه بنادر اقیانوسی، زیرساخت‌های کانابتری و شبکه لجستیکی مدرن ایجاد شود.

بررسی‌های «اقتصاد سرآمد» نشان می‌دهد این سطح از هدف‌گذاری، در صورت تحقق، مکران را به یکی از گره‌های اصلی تجارت دریایی در جنوب غرب آسیا تبدیل خواهد کرد؛ مشروط بر آنکه زیرساخت‌های نهادی و سرمایه‌گذاری هم‌زمان توسعه یابد.

نگاه بخش خصوصی؛ هشدار نسبت به تکرار شکست‌های گذشته

در کنار نگاه دولت، رئیس اتاق بازرگانی ایران نیز بر ضرورت ورود فعال بخش خصوصی به توسعه مکران تأکید کرده است. او معتقد است این پروژه نباید به سرنوشت طرح‌های دولتی نیمه‌تمام دچار شود و دولت باید بدون دخالت مستقیم، تنها نقش تسهیل‌گر را ایفا کند. او همچنین با اشاره به تجربه پروژه‌های بزرگ بین‌المللی مانند توسعه‌های ساحلی امارات، تأکید می‌کند که ظرفیت‌های طبیعی مکران بسیار بالاست، اما بدون مدل سرمایه‌گذاری پایدار، این ظرفیت‌ها بالفعل نخواهد شد. از نگاه «اقتصاد سرآمد»، این دیدگاه بخش خصوصی مکمل نگاه دولت است، اما در عین حال هشدار می‌دهد که فاصله میان ظرفیت و اجرا در ایران همچنان یک چالش ساختاری باقی‌مانده است.

نقد دبیر شورای توسعه مکران؛ گرهِ‌های ساختاری توسعه

در کنار این دو نگاه، بر اساس گزارش اقتصادسرآمد دبیر شورای توسعه سواحل مکران پیش‌تر مجموعه‌ای از نقدهای ساختاری را مطرح کرده است. او تأکید می‌کند که از دهه ۵۰ تاکنون، مطالعات توسعه مکران آغاز شده اما به دلیل عوامل متعدد، این منطقه همچنان توسعه‌نیافته باقی‌مانده است. به گفته او، بخشی از این عدم توسعه ناشی از عوامل بین‌المللی و رقابت‌های ژئوپلیتیکی است و بخش مهم‌تر آن به مشکلات داخلی بازمی‌گردد؛ از جمله ضعف مدیریتی، تداخل وظایف

دستگاه‌ها و وجود قوانین متناقض سرمایه‌گذاری. همچنین او تأکید دارد که برای موفقیت توسعه مکران، باید قوانین جدیدی تدوین شود که ثبات داشته باشند و امکان تغییر آسان آن‌ها وجود نداشته باشد. از نگاه «اقتصاد سرآمد»، این نقد دقیقاً نقطه‌ای است که نشان می‌دهد چالش اصلی مکران نه در طراحی، بلکه در اجرا و حکمرانی نهادی است.

نقش بخش خصوصی و اتاق ایران؛ مطالعه‌گری نهادی

دبیر شورای توسعه مکران همچنین تأکید کرده است که توسعه این منطقه بدون مشارکت واقعی بخش خصوصی ممکن نیست. او از اتاق بازرگانی ایران خواسته است در تدوین قوانین سرمایه‌گذاری، طراحی مشوق‌ها و حتی جذب سرمایه‌گذاران خارجی نقش فعال ایفا کند.

وی همچنین به تفاهم‌نامه همکاری میان اتاق ایران و شورای توسعه مکران اشاره کرده که سال گذشته امضا شده اما هنوز آثار عملی مشخصی از آن دیده نشده است.

بررسی‌های «اقتصاد سرآمد» نشان می‌دهد این مسئله یکی از نقائص ضعف در پیوند میان سیاست‌گذاری و اجرا در پروژه‌های توسعه‌ای کشور است.

جمع‌بندی

بررسی‌های «اقتصاد سرآمد» نشان می‌دهد توسعه مکران در نقطه‌ای حساس از بازطراحی قرار دارد؛ نقطه‌ای که در آن سه محور اصلی به‌طور هم‌زمان در حال تغییر هستند: مدل مالکیت زمین، نقش دولت در اقتصاد و جایگاه بخش خصوصی در توسعه. از یک سو، عبدالعلی‌زاده بر حذف فروش زمین و جایگزینی آن با اجاره‌های بلندمدت ۵۰ تا ۶۰ ساله تأکید دارد و دولت را از باز یگر به تسهیل‌گر تغییر می‌دهد. از سوی دیگر، بخش خصوصی بر ضرورت خروج دولت از تصدی‌گری و ایجاد محیط پایدار سرمایه‌گذاری تأکید می‌کند. در این میان، دبیر شورای توسعه مکران تا بهر تکرکز بر چالش‌های اجرایی و نهادی، هشدار می‌دهد که بدون اصلاح ساختارهای مدیریتی، این الگو نیز ممکن است با کنده‌ی یا توقف مواجه شود. در جمع‌بندی «اقتصاد سرآمد»، مکران نه صرفاً یک پروژه توسعه‌ای، بلکه آزمونی برای سنجش توان حکمرانی اقتصادی ایران در تغییر مدل‌های سنتی توسعه است؛ آزمونی که نتیجه آن به میزان هماهنگی میان سیاست‌گذاری، اجرا و مشارکت واقعی بخش خصوصی وابسته خواهد بود.

معاون گر دشگری وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی؛

آماده‌باش کامل ستاد هماهنگی خدمات سفر برای مراسم تشییع رهبر شهید

نقشه معاون گردشگری وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی آیین تشییع و بدرقه رهبر شهید را رویدادی تاریخی برای بازنمایی قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران، سرمایه اجتماعی

ملت و هویت تمدنی کشور دانست. به گزارش اقتصادسرآمد، چهارمین نشست ستاد هماهنگی خدمات سفر ویژه مراسم تشییع و بدرقه رهبر شهید، به ریاست انوشیروان محسنی‌بندی، معاون گردشگری وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و با حضور روزبه کر دونی، مشاور وزیر و مدیرکل حوزه وزارتی، مصطفوی، مشاور وزیر میراث‌فرهنگی، سعید خال، مدیرکل پشتیبانی، مدیران کل، مشاوران ستادی معاونت گردشگری و جمعی از مدیران و کارشناسان مرتبط در محل معاونت گردشگری برگزار شد.

محسنی‌بندی معاون گردشگری وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در آغاز این نشست، با قدردانی از همراهی مستمر مدیران ارشد و وزارتخانه، مدیران ستادی و استانی، حضور میدانی مسئولان را عاملی مؤثر در ارتقای هماهنگی، هم‌افزایی سازمانی و افزایش اثربخشی فرآیندهای اجرایی دانست و اظهار کرد: همکاری مدیریتی و انسجام میان ارکان اجرایی، پشتوانه اصلی موفقیت در مدیریت رویدادهای ملی و فراگیر است.

وی با اشاره به ابعاد ملی و فراملی آیین تشییع رهبر شهید، تصریح کرد: جمهوری اسلامی ایران در آستانه برگزاری یکی از بزرگ‌ترین و ماندگارترین رویدادهای تاریخ معاصر خود قرار دارد؛ از این رو ضروری است تمامی ابعاد امنیتی، اجتماعی، فرهنگی، خدماتی و اجرایی با نهایت دقت، تدبیر و هماهنگی مدیریت شود تا این مراسم در شان جایگاه والای رهبر شهید برگزار شود. معاون گردشگری با اشاره به دیدگاه‌های وزیر میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، خاطر نشان کرد: رهبر شهید با بینش تمدنی، سبک زندگی مبتنی بر ساده‌زیستی، نگاه راهبردی و نقش‌آفرینی تاریخی خود، به‌نماد وحدت ملی، مقاومت، عزت و انسجام اجتماعی تبدیل شدند.

معاون گردشگری وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی افزود: رهبر شهید با نگاهی عمیق به ظرفیت‌های تمدنی ایران اسلامی، پیوندی پایدار میان ایرانیت و اسلامیت و نیز جمهوریت و اسلامیت ایجاد کردند و این هم‌افزایی را به یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های قدرت ملی و سرمایه اجتماعی کشور تبدیل ساختند. محسنی‌بندی اظهار داشت: این رویداد تاریخی، فرصتی

و بازنمایی قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران در عرصه‌های ملی و بین‌المللی فراهم خواهد کرد. معاون گردشگری وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در ادامه بر حمایت ویژه از استان‌های قم و خراسان رضوی و استعمار نظارت بر مراکز اقامتی، نرخ خدمات، مجتمع‌های بین‌راهی، سرویس‌های بهداشتی، اطلاع‌رسانی، مستندسازی و سایر بخش‌های خدماتی تأکید کرد و خواستار تداوم رصد میدانی و هماهنگی مستمر میان دستگاه‌های اجرایی شد.

در ادامه این نشست، مدیران استان‌های خراسان رضوی، قم، گلستان، خراسان شمالی و مازندران به‌صورت برخط و معاون گردشگری استان تهران به‌صورت حضوری، آخرین اقدامات و برنامه‌های اجرایی خود را ارائه کردند. در گزارش استان‌ها، موضوعاتی از جمله اسکان زائران، نظارت بر مراکز اقامتی، آماده‌سازی مجتمع‌های خدماتی، هماهنگی با دستگاه‌های اجرایی، برپایی موب‌کا، تأمین آب و غذا، ایجاد زیرساخت‌های پشتیبان از جمله ژنراتورهای برق، خدمات بهداشتی و درمانی، استقرار بیمارستان‌های صحرایی و سایر تمهیدات خدمات‌رسانی تشریح شد.

استانی به‌صورت شبانه‌روزی در آماده‌باش کامل قرار دارند و از تباط مستمر میان ستاد مرکزی و استان‌ها برقرار است تا خدمات‌رسانی، رفع نیازهای احتمالی و هماهنگی‌های اجرایی با بیشترین سرعت و دقت انجام شود.

محسنی‌بندی معاون گردشگری وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی توسعه بسترهای هوشمند ارتباطی را از اقدامات مؤثر استان‌ها برشمرد و گفت: استان‌ها با راه‌اندازی سامانه‌های اطلاع‌رسانی و پاسخگویی، مسیر ارتباط زائران با بخش‌های اجرایی را تسهیل کرده‌اند؛ به‌گونه‌ای که استان خراسان رضوی با سامانه‌های ۵۱۰۱ و ۳۷۰۴۵، استان قم با سامانه‌های «قم‌پار» و «قم‌زائر» و استان تهران با سامانه «باید برخاست» خدمات اطلاع‌رسانی و پشتیبانی خود را در اختیار زائران قرار داده‌اند.

وی همچنین بر ضرورت ثبت و مستندسازی ابعاد مختلف این رویداد ملی تأکید کرد و گفت: روایت صحیح و مستندسازی دقیق این تجربه تاریخی، زمینه بهره‌گیری از آن را در معرفی فرهنگ ایرانی - اسلامی، ظرفیت‌های تمدنی کشور

دوشنبه ۱۵ تیر ۱۴۰۵ - سال دوازدهم - شماره ۲۵۲۷

اقتصاد دریا ۷

خبر

تاکید هلال‌احمر بر خدمات‌رسانی مناسب به جمعیت حاضر در مراسم وداع با امام شهید

رئیس جمعیت هلال‌احمر با قدردانی از تلاش‌های میدانی نیروهای امدادی گفت: هلال‌احمر با همه توان در میدان حضور دارد و هر میزان جمعیت که در مراسم تشییع رهبر شهید حضور یابد، خدمات لازم را ارائه می‌کند.

به گزارش اقتصادسرآمد، پیر حسین کولیوند در جمع امدادگران از تلاش‌های شبانه‌روزی نیروهای هلال‌احمر در عرصه‌های مختلف قدردانی کرد و گفت: از همه زحماتی که در روزهای جنگ، در حوادث مختلف و اکنون در خدمت به عزاداران و زائران می‌کشید، صمیمانه تشکر می‌کنم.

وی با اشاره به روحیه معنوی حاکم بر این روزها افزود: این ایام، ایام الهی است و همان‌طور که در روزهای جنگ رمضان باور داشتیم که خداوند یاری‌گر ماست، امروز هم با همین اتکا در میدان خدمت حضور داریم.

رئیس جمعیت هلال‌احمر با تأکید بر ماهیت عملیاتی مأموریت پیش‌رو، ادامه‌داد: این کار، یک مأموریت ۱۰۰ درصد میدانی است و شما در این روزها عامل آرامش مردم هستید. هرچه حجم کار و خدمت‌رسانی ما سنگین‌تر باشد، ارزش معنوی آن نیز بیشتر خواهد بود.

کولیوند با توصیف مسیر طی‌شده از سوی مردم در ماه‌های اخیر اظهار داشت: این ۱۲۰ روز از آغاز جنگ، ایام حرکت ملت به سمت قله‌های انسجام و افتخارآفرینی بوده است و این روزهای منتهی به تشییع رهبر شهید را باید روزهای فتح قله دانست. اوج خدمات هلال‌احمر باید در روز تشییع پیکر رهبر شهید خود را نشان دهد؛ روزی که عظمت، غیرت و آمادگی نیروهای ما بیش از همیشه بروز خواهد یافت.

وی با بیان اینکه همه شرایط برای خدمت‌رسانی گسترده فراهم شده است، تصریح کرد: شرایط مهیاست و هر چقدر جمعیت به مراسم بیاید، ما پاسخگو خواهیم بود. این عملیات از جهاتی با مأموریت‌های بزرگ حج و اربعین قابل مقایسه است؛ عملیاتی گسترده، پیچیده و در عین حال سرشار از جلوه‌های انسانی و خدمت‌خالصانه که خدمات‌رسانی روان در آن جریان دارد.

رئیس جمعیت هلال‌احمر همچنین بسا تأکید بر اهمیت ثبت و روایت صحنه‌های خدمت، افزود: پوشش «روایت خدمت در آخرین وداع» را جدی بگیرد و همه در آن مشارکت کنید. عکس، فیلم، خبر و هر آنچه از خدمت به عزاداران قابل ثبت و روایت است، ثبت کنید. این خاطرات در تاریخ ماندگار خواهد شد، هم ارزش مستندسازی تاریخی دارد و هم در آموزش‌های آینده مورد استفاده قرار می‌گیرد.

وی ادامه داد: حتی نقاط قوت و ضعف موجود در میدان نیز باید منتقل شود، چرا که این روایت‌ها علاوه بر ثبت تجربه و چراغ راه آینده، به قدرشناسی از تلاش امدادگران نیز منجر خواهد شد.

کولیوند با توصیه به نیروهای عملیاتی برای رعایت نهایت مهربانی در مواجهه با مردم گفت: حتی اگر خسته بودید، با مردم بسیار مهربان باشید؛ هر زائر ممکن است زائر خاص و مسورد توجه آقا صاحب‌الزمان (عج) باشد. یک خداقت از سوی مردم، همه خشکی شما را از تن بیرون می‌کند. وی در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به سوابق درخشان برخی استان‌ها در روزهای سخت کشور، از حضور نیروهای اعزامی قدردانی کرد و گفت: برخی استان‌ها در روزهای جنگ، زحمات زیادی کشیدند، در تفحص شهدا، نقش داشتند و جان انسان‌های بسیاری را نجات دادند و امروز نیز همان روحیه ایثار و فداکاری در میدان خدمت جاری است.

رئیس جمعیت هلال‌احمر با تأکید بر تداوم راه شهدا گفت: در آیین ما چیزی به نام وداع به معنای پایان وجود ندارد، بلکه تجدید بیعت مطرح است؛ شهید زنده است و ما نیز بار دیگر با آرمان‌های رهبر شهید تجدید بیعت می‌کنیم و راه او را ادامه خواهیم داد. کولیوند در پایان خطاب به امدادگران گفت: امروز همه توان خود را به میدان می‌آوریم تا حماسه دیگری در خدمت به مردم خلق کنیم و با آوردن آرامش و لیختند بر لب مردم، مأموریت خود را به بهترین شکل به انجام برسانیم.